

10 mål for social mobilitet

Regeringen har i maj 2016 udsendt 10 mål for social mobilitet, som skal understøtte at færre skal være socialt udsatte, og flere skal være en del af arbejdsfællesskabet. De ti mål skal sætte retningen for socialpolitikken fremover:

1. Udsatte børn og unges faglige niveau i folkeskolen skal forbedres.
2. Flere udsatte unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.
3. Flere personer med handicap skal i uddannelse og beskæftigelse.
4. Flere personer med psykiske vanskeligheder eller sociale problemer skal i uddannelse og beskæftigelse.
5. Flere personer udsat for vold i nære relationer skal i uddannelse og beskæftigelse.
6. Færre udsatte unge skal begå kriminalitet.
7. Færre skal være hjemløse.
8. Større effekt af stofmisbrugsbehandlingen.
9. Større effekt af alkoholbehandlingen.
10. Flere uden for arbejdsfællesskabet skal deltage i den frivillige indsats.

Nedenfor gennemgås eksisterende indsatser og initiativer, der knytter an til hvert mål, hvormed der gives et samlet overblik over, hvordan der allerede arbejdes med at understøtte målene i Ishøj Kommune. Gennemgangen er opdelt efter center og stabsenheder. Der er pr. januar 2017 lavet en status på hvert af områderne.

Center for Dagtilbud og Skoler

Mål 1 "Udsatte børn og unges faglige niveau skal forbedres".

Mere specifikt beskrives målet som "Udsatte børn og unges faglige niveau i læsning og matematik skal forbedres".

Nedenfor beskrives de indsatser, der bidrager til at nå målet, som allerede er igangsat i dagtilbud og på skoler.

Overordnede mål og politikker

Helt overordnet er der formuleret en række mål og politikker, som danner rammen om arbejdet og som på hver deres måde understøtter arbejdet hen i mod målet:

- **Ishøj Kommunes Børne- og ungepolitik** er et overordnet styredokument, der sikrer rammer og retning, mening og bevægelse i arbejdet med børn og unge. Politikken beskriver visionen for arbejdet med børn og unge: *"At børn og unge sejrer i eget liv, og at børn og unge får muligheder for og rammer til at nå deres fulde potentiale"*. Politikken beskriver endvidere fem fokusområder, hvor et af fokusområderne specifikt sætter fokus på inklusion og fællesskab.
- På folkeskoleområdet har Byrådet formuleret 12 **skolepolitiske delmål** som tager udgangspunkt i de tre overordnede nationale mål for folkeskolen. Under det nationale mål om at Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater er delmålene:
 - *Det er intentionen, at de elever, der har behov, kan udføre det obligatoriske skolearbejde på skolen i skoletiden.*
 - *Skolen skaber attraktive muligheder for lektielæsning, lektiehjælp og faglig fordybelse.*
 - *Alle elever mødes med ambitiøse mål.*
 - *Skolerne skaber læringsmiljøer og udvikler metoder, der stimulerer alle elevers læring.*

- I forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2016 vedtog Byrådet et **Uddannelsesmanifest**: *"Karakterniveauet skal over en årrække hæves i folkeskolen, specielt med fokus på fagene dansk og matematik."* Karakterniveauet og progressionen i karakterniveauet måles i forbindelse med den årlige kvalitetsrapport, som besluttes i marts måned.

Konkrete indsatser der bidrager til at udsatte børn og unges faglige niveau i folkeskolen forbedres

I regeringens oplæg hedder det bl.a. at *"Det kræver en målrettet indsats i dagtilbud, skoler og socialforvaltningen ..."*. Herunder er oplyst en række væsentlige indsatser på dagtilbuds- og skoleområdet, der hver især bidrager til at udsatte børn og unges faglige niveau forbedres.

Dagtilbud

- Dagtilbuddenes pædagogiske læreplan¹ beskriver, med udgangspunkt i sammensætningen af børnegruppen, dagtilbuddets arbejde med mål for læring. Som en del af læreplanen beskrives det, hvordan udsatte børns læring understøttes.
Status januar 2017:
Regeringen har igangsat et arbejde med at beskrive en et nationalt pædagogisk grundlag samt en ny styrket pædagogisk læreplan for dagtilbud. Arbejdet forventes færdigt i foråret 2017. I det Pædagogiske grundlag for den styrkede pædagogiske læreplan hedder det blandt andet, om børn i udsatte positioner, at det pædagogiske personale i dagtilbud, sammen med andre relevante fagprofessionelle, har et ansvar for at identificere og støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle børn deltager i fællesskabet.
- Alle børn i Ishøj Kommune sprogvurderes, når de er omkring 3 år. Progressionen i sprogvurderingerne følges i kvalitetsrapporten for kommunens dagtilbud. For de børn der har særlig behov for sprogstimulering iværksættes en særlig indsats. For de to-sprogede børns vedkommende er det Ishøj Kommunes sprogkorps der varetager denne indsats.
Status januar 2017:
Der udarbejdes kvalitetsrapport for dagtilbud i 2017, hvori progressionen i sprogvurderingerne afrapporteres.
- Sprogkorpset står endvidere for sprogindsatsen "Sprogspirerne", som er et særligt målrettet sprogstimulerings tilbud til de svageste to-sprogede skolestartere.
Status januar 2017:
Formålet med Sprogspirerne er blandt andet, at give tosprogede børn som har særlige dansksproglige udfordringer et sprogligt skub inden skolestart og stifte bekendtskab med skolemiljøet. Med budget 2016 blev det besluttet, at reducere indsatsen svarende til en ¼stilling.
- Sprogindsatsen i kommunens dagtilbud startede for ca. 8 år siden. Som en del af sprogindsatsen er der vedtaget en læseplan som beskriver de indsatser som alle dagtilbud og skoler skal gennemføre omkring sprog og læsning fra vuggestue til 10. klasse. Arbejdet følges løbende.
- Alle dagtilbud arbejder systematisk med konkrete målrettede aktiviteter omkring sprog, læsning og skrivning. Aktiviteterne som er tænkt i en sammenhæng og står på ryggen af hinanden er bl.a. dialogisk læsning, øvelse i skriftsprog og 'Alle børn i Ishøj læser', som er en kanon bestående af bøger målrettet forskellige aldersgrupper, som alle dagtilbud skal arbejde med sammen med børnene.
Status januar 2017: Arbejdet følges løbende.
- Ishøj Kommune arbejder systematisk og målrettet med børnehavebørnenes overgang til sfo og skole. Det gøres bl.a. med udgangspunkt i et sæt politisk besluttede retningslinjer for overgange,

¹ Dagtilbudslovens § 8 stk. 4

der beskriver, hvilke aktiviteter dagtilbud, skoler og sfo'er skal igennem for at give barnet og barnets forældre så god en overgang som muligt.

Status januar 2017: Arbejdet med overgange drøftes løbende i samarbejde med skoleledere, dagtilbudsledere og sfo-ledere.

- Alle dagtilbud og sfo'er arbejder målrettet og systematisk med skoleforberedende aktiviteter, som tager udgangspunkt i en læringsmålstyret pædagogik.

Status januar 2017:

Arbejdet med fortsætter med baggrund i den målbeskrivelse og progressions- og tidsplan som blev tiltrådt af Børne- og Undervisningsudvalget den 16. marts 2015 og som løber frem til sommer 2017. Følgende konkrete tiltag er gennemført:

- *Kompetenceudvikling i at sætte mål og arbejde med læringsmålstyret pædagogik.*
- *Kurser, workshop) om refleksioner over hvad det vil sige at være skoleparat, børns relationer, sprog, ideer til arbejdet, struktur for arbejdet, pædagogisk begrundelse, årsplaner m.v.*
- *Læringsrummets indretning*
- *Gensidigt praksiskendskab (dagtilbud, sfo og børnehaveklasse)*
- *Sparring /aktionslæring / vejledning / coaching*
- *Samspil og koordinering mellem det skoleforberedende arbejde i dagtilbud og sfo*

- Tre af kommunens institutioner har siden 2014 arbejdet med natur og teknik som særlig profil.

Status januar 2017:

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2017 blev det besluttet, at nedlægge profilinstitutionordningen. Arbejdet med profilinstitutioner evalueres i første kvartal 2017.

Skoler

- I marts og april har administrationen gennemført en opfølgning på skolernes kvalitetsrapport på alle skoler. Opfølgningen tager bl.a. udgangspunkt i progressionen i elevernes faglige niveau med særlig fokus på dansk og matematik. Med udgangspunkt i opfølgningen sætter skolerne konkrete mål som forelægges Børne- og Undervisningsudvalget i juni.

Status januar 2017:

CDS følger op på målene i samarbejde med skolelederne i januar/februar 2017.

Kvalitetsrapporten for 2017 behandles i Byrådet i marts 2017.

- På læse- og skriveområdet gennemføres en række særligt målrettede og sammenhængende indsatser der har til formål, at forbedre elevernes faglige niveau i læsning og skrivning i alle fag, som f.eks.:

- *Skruvedidaktik i alle fag, som gennemføres i samarbejde med National Videncenter for læsning.*
- *Genrepædagogik og sprogbaseret undervisning i alle fag.*
- *Læse for at lære om faglig læsning i alle fag.*

Status januar 2017:

Arbejdet følges løbende af konsulenten på området bl.a. i forbindelse med netværksmøder med skolernes læsevejledere.

- Alle skoler har læsevejledere, som understøtter arbejdet med læsning på de enkelte skoler, herunder også for udsatte elever.

Status januar 2017:

CDS og CBF har udarbejdet et forslag til arbejdet med ordblinde elever. Børne- og Undervisningsudvalget godkendte den 13. juni justeringerne i indsatsen for ordblinde elever og elever med massive læse-skrivevanskeligheder for skoleåret 2016/17. Udvalget besluttede, at arbejdsgruppen fortsætter arbejdet med at beskrive et samlet forslag til indsatser.

- Alle skoler gennemfører 'Klar til Uddannelse', som er et særligt målrettet forløb for de ikke uddannelsesparate elever i 9. klasse.
Status januar 2017:
Kvalitetsrapporten for 2017, som behandles i Byrådet til marts 2017 udgiver data for arbejdet med 'Klar til uddannelse'.
I forbindelse med budget 2017 besluttede Byrådet, at der afsættes en pulje på 100.000 kr. til implementeringen af "klar til uddannelse" på kommunens skoler med særlig fokus på målgrupper af læsesvage (dreng) elever i udskolingen. Ordningen vurderes, og resultaterne af den øgede indsats analyseres i foråret 2018.
- På matematik og naturfagsområdet deltager alle skoler i det treårige projekt 'Flere Lille og Store Nørder i Ishøj' som er støttet af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal. Projektets formål er, at motivere eleverne for matematik og naturfag og forbedre elevernes faglige niveau i fagene. En del af projektet er en særlig målrettet indsats for at kompetenceudvikle og dygtiggøre lærere der underviser i fagene.
Status januar 2017:
Indsatsen følges som en del af kvalitetsrapporten for skolevæsenet i Ishøj Kommune. Projektet afsluttes juli 2017 og evalueres efter afslutningen. Der afholdes afslutningskonference i efteråret 2017.
- Center for Dagtilbud og Skoler udbyder kurser målrettet tosprogede elevers begrebsdannelse i matematik samt i anvendelsen af It-værktøjet Geogebra som er et støtteværktøj til matematik.
Status januar 2017:
Der blev afholdt 6 Geogebra kurser i oktober-november måned 2016.
Kurserne målrettet tosprogede elevers begrebsdannelse i matematik er netop gået i gang, og det sidste kursus afsluttes i marts 2017.
- I Ishøj Kommune deltager alle skoler i det fælles udskolingsprojekt. Her arbejdes der bl.a. med, hvordan skolerne kan skabe en kultur for udskolingen hvor eleverne, gerne vil lære
 - af og til synes det der sker, er spændende
 - tager ansvar for sig selv fx, møder til tiden, afleverer opgaver og laver lektier.*Status januar 2017:*
Udskolingsprojektet er afsluttet i juli 2016 og indsatsen videreføres på de enkelte skoler.
- Hovedparten af de indsatser som iværksættes for udsatte børn og unge i undervisningssammenhæng har fokus på elever, der har svært ved det faglige niveau. I Ishøj Kommune værdsætter og understøtter vi også særlige talenter – både kloge hoveder og hænder². Derfor har vi som en del af 'Flere Lille og Store Nørder i Ishøj' igangsat en talentindsats med særlige aktiviteter for talenter som bl.a.:
 - Skak
 - Legoleague
 - Unge forskere
 - Mindset teori
 - Mønsterbryderforløb på Sciencetalenter i Sorø
 - Særlige talentforløb og science cafeer på skolerne*Status januar 2017:*
Arbejdet med talentudvikling udvikles og følges på de enkelte skoler i samarbejde med Center for Dagtilbud og Skoler. Arbejdet evalueres i forbindelse med evalueringen af Flere Lille og Store Nørder i Ishøj. Børne- og Undervisningsudvalget var på studietur til Wales i november 2016, hvor de oplevede talentarbejde tre waliske skoler.

² Ishøj Kommunes skolepolitiske delmål

Jobcenter Vallensbæk

Mål 3, 4 og 5

Mål 4, 4 og 5 lyder: "Flere personer med handicap skal i uddannelse og beskæftigelse", "Flere personer med psykiske vanskeligheder eller sociale problemer skal i uddannelse og beskæftigelse", "Flere personer udsat for vold i nære relationer skal i uddannelse og beskæftigelse"

Jobcenter Vallensbæk har to nøglepersoner på handicapområdet. De bidrager til at arbejdsfastholdelse og integration af personer med funktionsnedsættelse er en prioriteret del af beskæftigelsesindsatsen i jobcentret ved bl.a. at formidle viden om de kompenserende ordninger til kollegerne. Desuden er de bindeled til 'Specialenheden Job og Handicap', som er en national vejledningsenhed under Beskæftigelsesministeriet. I Det Lokale Beskæftigelsesråd (nedlagt 2014) var organisationen Dansk Handicap repræsenteret med to personer.

Jobcenterets beredskab omfatter et tilbud om personlig assistance til praktiske opgaver for personer i job eller uddannelse. Det kan eksempelvis være en døv, der modtager tolkebistand. Et andet tilbud vedrører støtte til hjælpemidler, herunder arbejdsredskaber, f.eks. en såkaldt IT-rygsæk eller mindre arbejdspladsindretninger. Et tredje tilbud er ordningen om løntilskud til nyuddannede med funktionsnedsættelse, som medvirker til at give målgruppen erhvervs erfaring indenfor deres fagområde.

Jobcenteret registrerer ikke borgere med handicap. Men jobcenteret har et beredskab og tilbyder de gældende ordninger. Når en borger med f.eks. et høre- eller synshandicap skal have en virksomhedsrettet indsats med henblik på beskæftigelse vil jobcenteret søge kontakt til virksomheder, der kan tage højde for handicappet. På det område har vi en aktuel 'solstrålehistorie' om en ledig, uddannet frisør, der med hjælp fra jobcenteret har fået ansættelse indenfor sit felt, til trods for at hun er døv. Jobcenteret fandt en arbejdsgiver, som først tog kvinden i praktik og nu er parat til at tilbyde fastansættelse på ordinære vilkår.

Status januar 2017:

I 2016 har Jobcenter Vallensbæk iværksat initiativer, så ansøgninger behandles hurtigere og med det resultat, at der aktuelt ikke er ventetid på sagsbehandling. Desuden er der indgået billigere aftaler med flere leverandører. Syv Ishøjborgere har i 2016 fået bevilget personlig assistance og 13 har fået hjælpemidler.

Stabsenhed for tryghedsskabelse og kriminalitetsforebyggelse

Mål 6: Færre udsatte unge skal begå kriminalitet"

Ishøj Kommunes tilgang til at reducere kriminaliteten blandt udsatte unge – og unge generelt – baserer sig på de anbefalinger, der blev udstykket af *Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet* i Betænkning 1508. Vi prioriterer derfor, at indsatsen er **tidlig, helhedsorienteret, tværsektoriel og sammenhængende**. Mange tidlige, helhedsorienterede indsatser, har ikke nødvendigvis et specifikt kriminalpræventivt sigte, men vil have en kriminalpræventiv effekt, fordi de afhjælper væsentlige risikofaktorer for kriminel adfærd. Det kan f.eks. være indsatser, der styrker forældrekompetence og –ansvar, barnet eller den unges skoletrivsel osv. Her oplistes derfor kun et begrænset antal indsatser, der mere specifikt retter sig mod at reducere kriminel og/eller udadreagerende adfærd.

Det Kriminalitetsforebyggende og Tryghedsfremmende arbejde i Ishøj er tilrettelagt på baggrund af den politisk vedtagne strategi: "Ishøj – En tryk by". Et af de fire mål, der er sat op lyder: "Nye generationer af børn der vokser op i Ishøj begår mindre kriminalitet end de forrige" – og er således på linje med regeringens nye mål.

Proaktive indsatser:

- **SSP-læseplanen** – inspiration og undervisningsmaterialer til brug i folkeskolens undervisning. Læseplanen dækker emner som samværsregler, gruppepres, konfliktløsning, ansvar og konsekvens. Læseplanen opdateres løbende og baserer sig på den aktuelt bedste viden om, hvad der virker.
- **"Kender du de andre?"** – social pejling i den kriminalpræventive undervisning. Evidensbaseret undervisningsforløb til reduktion af risikoadfærd. Gennemføres i samtlige 5. klasser.
- **Konflikt- og elevmægling**. Indsats, hvor konflikter løses gennem mægling.
- **"Fraværprojektet"** – et satspuljefinansieret forsøg i samarbejde mellem Strandgårdsskolen, CDS, CBF og Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse, der skal udvikle bedre måder at forebygge og reducere ulovligt skolefravær.
- **vparken.dk** – Boligsocial helhedsplan for Vejleåparken, herunder fx Urban Academy & Brandkadet – særlige kultur- og læringstilbud til unge i Vejleåparken
- **Politikadet** – Påbegyndtes i efteråret 2016. Indsatsen, hvor unge gennemgår et længere forløb som politikadetter vandt i 2016 Justitsministeriets Kriminalpræventive Pris. Ishøj er den første kommune Politikadetprojektet udbredes til efter at være udviklet af politiet i Gladsaxe, Herlev og Ballerup.
- **Fritidsjobordningen** – i samarbejde med lokale virksomheder etableres forløb med erhvervsmentorer fra virksomheden til unge i risiko for eller begyndende kriminel adfærd.
- **De Utrolige År (DUÅ)** – tidlig forældretræningsindsats udført af CBF. Evidensbaseret indsats til reduktion af udadreagerende adfærd.

Status januar 2017:

Vredeshåndtering – i første halvår af 2017 afprøves vredeshåndteringsprogrammet ART (Aggression Replacement Training) på en folkeskoleklasse. Forløbet strækker sig over 10 uger, hvorefter det evalueres.

Reaktive indsatser:

- **SSP-NU** – et ugentligt koordinationsforum, hvor enkeltsager om unges kriminalitet søges løst i tværsektorielt samarbejde mellem Politiet, Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse, CBF og UU-vejledningen.

- **Opsøgende gadeplansarbejde** – udføres både som en bred, tryghedsskabende og proaktiv indsats og i form af mere målrettede relationsarbejde med udsatte unge med en gadeorienteret livsstil.
- **Mentorindsats** for kriminalitetstruede unge. Kan både være en del af en større indsats eller en afgrænset foranstaltning, evt. efter Servicelovens bestemmelser om faste kontaktpersoner.
- **Bekymringssamtaler** – gennemføres af politi og/eller Ishøj Kommune ved kriminalitetsbekymring med henblik på at engagere forældrene til den unge i løsningen af problemet

Herudover udfører Ishøj Kommune en række reaktive indsatser for de mest kriminalitetsbelastede unge over 18 år, herunder Exit-programmet (i samarbejde med Politiet) og God Løsladelse (i samarbejde med Kriminalforsorgen).

Center for Socialservice

Mål 7 "Færre skal være hjemløse"

Fokus på hjemløsesituationen ved halvårslige hjemløsetællinger:

Center for Socialservice har kontinuerligt fokus på hjemløsesituationen i Ishøj Kommune. To gange om året optælles antallet af hjemløse Ishøjborgere, hvormed udviklingen kan følges. Optællingen forelægges Social- og Sundhedsudvalget og Udsatterådet til orientering.

Status januar 2017:

Af den seneste hjemløsetælling (2 halvår 2016) fremgår det, at der har været et fald i antallet af hjemløse i Ishøj Kommune. Der var i december 2016 38 hjemløse. Til sammenligning var der i maj 2016 54 hjemløse, i december 2015 50 hjemløse og i maj 2015 61 hjemløse. Tallene er behæftet med usikkerhed, da det er svært at opgøre det præcise antal hjemløse og tallene er et øjebliksbillede. Men da samme opgørelsesmetode har været anvendt, er det alligevel muligt at konkludere, at der har været et fald i antallet af hjemløse. Faldet kan tilskrives, at rådgiverne i Center for Socialservice aktivt arbejder for boløsninger for de borgere, der er midlertidigt eller længerevarende hjemløse. Manglen på billige boliger i Ishøj Kommune har også medført, at nogle borgere fraflytter til andre kommuner, for at få tildelt en bolig der. Således optræder de ikke på listen over hjemløse i Ishøj Kommune.

Oprettelse af hjemløseboliger:

Udsatterådet, som er et nyligt oprettet råd under Ishøj Kommune, har hjemløse og hjemløseboliger som et af deres indsatsområder for 2016. Det indebærer, at der i regi af udsatterådet er blevet sat fokus på mulige boligløsninger for nogle af de mest udsatte hjemløse.

Udsatterådet og administrationen i Center for Socialservice har derfor været i Høje-Taastrup Kommune for at besøge Thorsholm, som er et bomiljø oprettet i 2011 målrettet de mest udsatte hjemløse borgere fra Høje-Taastrup Kommune. Udsatterådet indstillede på den baggrund, at administrationen i Center for Socialservice arbejdede videre med mulige modeller for hjemløseboliger i Ishøj Kommune. Med inspiration fra Thorsholm har administrationen efterfølgende undersøgt mulighederne for at oprette 6 hjemløseboliger i Ishøj Kommune. Boligerne etableres med inspiration i housing first-principerne, hvormed en hjemløsebolig kombineres med støtte i eget hjem. Således sikres en helhedsorienteret indsats over for borgeren.

Derfor behandler Social- og Sundhedsudvalget på deres møde i juni 2016 notat om etablering af hjemløseboliger, hvori to forskellige modeller for oprettelse af hjemløseboliger i Ishøj Kommune beskrives. Såfremt Social- og Sundhedsudvalget indstiller til byrådet, at der skal etableres hjemløseboliger i Ishøj Kommune, er det forventningen, at opførelsen kan påbegyndes medio 2017.

Status januar 2017:

Byrådet tiltrådte i 2016 en indstilling om, at Center for Socialservice etablerer 6 hjemløseboliger og et fælleshus på grunden ved Ishøj Søvej 200. Samtidig gav byrådet grønt lys til, at der blev indsendt en ansøgning til det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium, hvor der blev ansøgt om 2.8 mio. kr. i etableringsstøtte. I oktober 2016 fik Ishøj Kommune tilsagn fra ministeriet herom. Pr. januar 2017 er der derfor fuld gang i oprettelse af 6 hjemløseboliger og et fælleshus. Til marts behandler byrådet en sag vedr. lokalplansændring som følge af hjemløseboligerne. Lokalplanen forventes godkendt maj 2017. Derefter igangsættes byggefasen, og boligerne forventes indflytningsklare i november 2017.

Borgere på forsorgshjem:

Ud over etablering af hjemløseboliger har Center for Socialservice fokus på brugen af forsorgshjem. Således er der tæt opfølgning på borgere indskrevet på forsorgshjem, hvormed der arbejdes på en boligløsning for borgerne, således at det sikres, at borgerne er hjemløse kortest mulig tid.

Status januar 2017:

Ligesom der er et fald i hjemløse generelt, er der også sket et fald i antallet af ishøjborgere der tager ophold på et forsorgshjem. I december 2015 var der 9 borgere, der var indskrevet på forsorgshjem, mens der var 11 i maj 2016. I december 2016 var der 5 borgere på forsorgshjem. Selvom tallene er et udtryk for et øjebliksbillede er der dog alligevel tegn på, at stigningen i brugen af forsorgshjem er stoppet. Det kan tilskrives, at rådgiverne i Socialservice er meget opmærksomme på forsorgshjemsborgere og reagerer med det samme, der ligger en henvendelse fra et forsorgshjem, hvorefter der iværksættes gør en aktiv indsats for at få borgeren i en mere permanent boligløsning eller i et af Ishøj Kommunes akutværelser. Samtidig er en mulig delforklaring, at presset på forsorgshjem generelt er så stort, at der på mange forsorgshjem ikke er ledige pladser. Det betyder, at borgerne simpelthen bliver afvist. I stedet finder nogle borgere ophold andetsteds, fx på en sofa hos bekendte.

Mål 8 "Større effekt af stofmisbrugsbehandlingen:"

Misbrugsindsatsen i Ishøj Kommune er beskrevet i "Misbrugspolitik for Ishøj og Vallensbæk kommuner 2014-2018" samt den dertilhørende handleplan. I misbrugspolitikken er der 4 overordnede fokusområder, der skal sikre kvaliteten og effekten af misbrugsbehandlingen:

1. **Det forebyggende arbejde:** Måltrettet forebyggende arbejde og tidlig indsats, som hindrer så mange som muligt i at blive fanget i afhængighed af alkohol eller andre rusmidler
2. **Det tværfaglige samarbejde:** Borgere med behov for hjælp skal opleve, at kommunernes tilbud er dækkende og attraktive, og matcher deres individuelle behov for rådgivning og behandling, således at ingen borger, uanset tyngden af problemerne, oplever at blive ladet i stikken.
3. **Kompetenceudvikling og vidensdeling:** Nøglepersoner i forebyggelse og behandling skal løbende opkvalificeres og have kendskab til den nyeste viden og metoder på misbrugsområdet samt til relevante tilbud i de to kommuner.
4. **Individuelle behandlingsforløb og god overgang til et liv uden misbrug:** Alle borgere er forskellige, også dem som har et misbrug. Derfor er det vigtigt, at Ishøj og Vallensbæk Kommuner tilbyder individuelt tilrettelagte behandlingsforløb både under misbruget og efter misbrugsophør.

Det er de overordnede fokusområder, der er grundlaget for den behandling og de forebyggende indsatser, der er på misbrugsområdet i Ishøj Kommune.

Oprettelse af Pitstop:

Størstedelen af den sociale stofmisbrugsbehandling samt forebyggelse af stof- såvel som alkoholmisbrug er forankret i Pitstop, som er Ishøj Kommunes eget lokale behandlingstilbud til misbrugere i alderen 13-35 år. Center for Socialservice har med oprettelse af Pitstop sat fokus på kvalitet og effekt af

stofmisbrugsbehandlingen for borgere fra Ishøj og Vallensbæk kommuner med et misbrug af hash og andre centralstimulerende stoffer.

I Pitstop ydes individuel samtalebehandling hvor den enkelte hjælpes til at nå sine egne mål. Der arbejdes dobbeltfokuseret i tæt samarbejde med stedets psykiater, og der udarbejdes en helhedsorienteret behandlingsplan. Alle borgere over 18 år screenes for psykiske lidelser. Der tilbydes pårørende-samtaler (op til 5 samtaler), pårørendegrupper samt familiesamtaler. Der samarbejdes med relevant netværk og aktører så som jobcenter, psykiatri, Center for Børn og Forebyggelse, Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse, Kriminalforsorgen, UU mv.

Det, at Pitstop er beliggende i Ishøj Kommune, tæt på borgerne, har vist sig i sig selv at have en positiv effekt i forhold til stofmisbrugsbehandlingen, da borgere i højere grad "rammer døren" til behandling. Således møder flere borgere kontinuerligt op til deres behandling, hvilket i sig selv gør effekten af behandlingen større i modsætning til tidligere, hvor det var svært at motivere borgerne til at møde til behandling på eksterne behandlingstilbud i andre kommuner.

Status januar 2017:

Det har vist sig, at den behandlingsmæssige tilgang der anvendes i Pitstop har god effekt. Der er således pr. nov. 2016 udskrevet 67 borgere fra tilbuddet, hvoraf 54 % er udskrevet som stoffrie eller har reduceret deres stofmisbrug. Til sammenligning var der i 2013 på landsplan 40 pct. af borgere stofmisbrugsbehandling der blev afsluttet stoffri, med et reduceret eller et stabiliseret forbrug (kilde: Regeringens 10 mål for social mobilitet).

Der vil blive udarbejdet særskilt sag til Social- og Sundhedsudvalget i april som nærmere belyser effekten af misbrugsbehandlingen i Pitstop.

I regi af Pitstop er der igangsat følgende tiltag, der skal medvirke til en større effekt af misbrugsbehandlingen:

Gruppebehandling (under udvikling)

Pårørendegrupper, hvor de pårørende deler erfaringer om det at være pårørende til en misbruger samt modtager undervisning i stof- og psykoedukation.

Status januar 2017:

Pårørendegrupper har været et tilbud i Pitstop siden 3. kvartal 2016. Tilbuddet er stadig i en udviklingsfase, hvor gruppeforløbet justeres på baggrund af deltagernes tilbagemeldinger og de fagprofessionelles erfaringer.

Familieorienteret behandling

Indsats der er rettet mod børn og unge, der er opvokset i familier med stof- og alkoholmisbrug. Derudover inddrages borgerens familie i behandlingen i det omfang, det er relevant.

Status januar 2017:

Ishøj, Vallensbæk og Greve kommuner modtager i perioden 2016-2019 midler fra Socialstyrelsen til ProjektGIV, der er de tre kommuners fælles behandlingstilbud til børn og unge i alderen 8-24 år fra familier med stof- eller alkoholproblemer. Projektet gik i drift 1. januar 2017. Der er etableret gruppetilbud (for børn, teenagere og unge), individuelle forløb og familieføløb. Der etableres derudover temapakker hvor skoler, SFO og fritids- og ungdomsklubber i de tre kommuner kan indhente viden og få undervisning. Der bliver endvidere lagt særligt vægt på at informere om projektGIV hos frontmedarbejdere i de tre kommuner, men også eksternt bl.a. hos de praktiserende læger.

Fokus på social pejling og flertalsmisforståelser

SSP-medarbejdere og politiet samarbejder om at have fokus på social pejling i folkeskolens 5. og 6. klasse. Flertalsmisforståelserne udfordres ved, at eleverne skal svare på spørgsmål omkring, dels deres egne erfaringer med rygning, indtagelse af alkohol m.v. samt deres fordomme omkring deres jævnaldrenes forbrug.

Status januar 2017:

I Ishøj og Vallensbæk Kommuner blev indsatsen etableret i skoleåret 2015/2016. I Ishøj Kommune modtager alle 5. klasser i folkeskolerne undervisning i social pejling og flertalsmisforståelser gennem programmet "Kender du de andre?", som er udviklet i samarbejde med SSP-konsulenterne på Vestegnen og Vestegnens Politi. I Vallensbæk Kommune har lokalpolitiet har afholdt undervisning i alle 5. klasser. SSP-konsulent og lokalpolitiet har derudover afholdt forældremøde på hver skole.

Stoffri tilbagefaldsforebyggelse i Pitstop

Som led i behandlingen i Pitstop er der mulighed for stoffri tilbagefaldsforebyggende behandling. Derudover følges op på alle udskrevne borgere efter endt behandling efter 6 måneder.

Status januar 2017:

Der er aktuelt 6 borgere, der modtager stoffri tilbagefaldsforebyggende behandling. Erfaringer med dette behandlingstilbud er meget positive og opleves af de fagprofessionelle som en nødvendig del af en god misbrugsbehandling, idet borgerens gode stoffrie vaner fastholdes og udvikles. Der er i denne del af behandlingen stort fokus på borgerens psykiske udfordringer.

Samarbejds møder med UU om forebyggelse og håndtering af misbrugsproblematikker Pitstop og UU afholder to årlige samarbejds møder. Her kan der drøftes enkelte unge, grupper af unge eller fortælles om misbrugsproblematik generelt og den behandling, Pitstop tilbyder.

Status januar 2017:

Samarbejds møderne har været afholdt som aftalt i 2016 og videreudvikles i 2017

Undervisning af SSP-lærere m.fl. tilknyttet i folkeskoler i Ishøj Kommune om identificering og håndtering af misbrug (kurset udbydes i skoleåret 2016/2017)

Undervisning i hashproblematik samt stoffers virkning og konsekvenser både i forhold til fysiske og psykiske aspekter. Endvidere undervises i symptomer på misbrug og hvad lærere/pædagogerne skal holde øje med hos den enkelte elev.

Status januar 2017:

Det første kursusforløb afsluttes 1. februar 2017. Kursets indhold justeres på baggrund af undervisere og deltagers evalueringer.

Nøffes Gadekøkken

Nøffes Gadekøkken er et socialt madlavningstilbud rettet mod unge fra Pitstop og ungegruppen. Formålet er via en fælles aktivitet – nemlig madlavning - at styrke de unges sociale, mentale og fysiske sundhed.

Status januar 2017:

Tilbuddet blev afholdt for borgere tilknyttet henholdsvis Pitstop, Ungegruppen og Ung på vej i foråret 2016. Social- og Sundhedsudvalget er blevet orienteret om indsatsen Nøffes Gadekøkken.

Mål 9 "Større effekt af alkoholbehandlingen"

Ishøj Kommunes indsats på alkoholområdet er forankret i misbrugspolitikken og handleplanen herfor. Se oven for under mål 8 "større effekt af misbrugsbehandlingen".

Borgere har ret til frit at vælge ambulant alkoholbehandling på et godkendt tilbud. Ishøj Kommune har, i lighed med en række andre vestegnskommuner, dog indgået aftale med Novavi (tidl. Lænkeambulatorierne) om en afdeling i Ishøj Kommune, så borgerne sikres et lokalt alkoholtilbud. Center for Socialservice har løbende samarbejds møder med Novavi, for at sikre kvalitet og effekt af den tilbudte alkoholbehandling.

Primo 2016 fik Pitstop et særligt fokus forebyggelse på alkohol og stofområdet således, at det lokalt forebyggende arbejde kunne blive udviklet og udbygget. Der er særligt fokus på, at

- Sikre det opsøgende arbejde på folkeskoler i Ishøj Kommune, NEXT og i kommunens klubber, ungdomsskole og produktionsskolen Møllen
- Udvikle og udbygge samarbejdet med eksterne samarbejdspartnere bl.a. Novavi (tidl. Lænken) og Tuba m.fl. ift. tiltag på stof og alkoholområdet
- Sikre forankringen af projektGIV for børn unge fra familier med misbrug
- Sikre udbredelsen af Uge 40-kampagnen, som er Sundhedsstyrelsens årlige alkoholoplysningskampagne
- Sikre at der udarbejdes og udvikles informationsmateriale til borgerne om, hvilke muligheder der er for misbrugsbehandling

Status januar 2017:

Der vil i 2017 fortsat være stort fokus på at videreudvikle den forebyggende indsats, og der fremlægges i efteråret status for Social- og Sundhedsudvalget.

Center for Socialservice og Stabsenhed Borgerservice

Mål 7 "Færre skal være hjemløse"

Akut råd og vejledning i boligområderne:

For at forebyggelse udsættelser og dermed hjemløshed samarbejder Borgerservice med boligforeninger om at prioritere og udtage borgere på boligforeningernes restanceliste, hvormed de indkaldes til personligt møde i boligområdet. Forinden mødet med borger har sagsbehandler i Ishøj Kommune kontrolleret, om borger får de ydelser, de er berettiget til. Herefter holder sagsbehandler og incassomedarbejder fællesmøde med borger, hvor der dels laves aftale om restance, men her giver sagsbehandler også økonomisk rådgivning, råd og vejledning og har kompetence til i enkelte tilfælde at give enkelt ydelser. Samtidig fungerer sagsbehandler som vejviser ind i den kommunale organisation, hvis der er andre sociale udfordringer end økonomi.

I den største boligforening i Ishøj Kommune, har sagsbehandler derudover åbent for råd og vejledning for alle, der frit kan komme med deres spørgsmål og udfordringer 2 dage om ugen i boligforeningens kulturhus.

Status januar 2017: Siden start af projektet april 2013 har indsatsen jr. opgørelse fra største boligforening afværget 56 udsættelser, der i gennemsnit koster boligforeningen 60.000 kr., hvilket således har givet boligforeningen en mindredgift på kr. 3.360.000. Den gennemsnitlige kommunale udgift (forsorgshjem, placering børn på institution, istandsættelse/tomgangsleje, enkelt ydelse til flytning og ny bolig) er på ca. 50.000 kr., hvilket giver en mindredgift for perioden på 2.800.000 kr. Herudover er der naturligvis en ikke prissat social og familiemæssig gevinst, ved at familier ikke udsættes af boliger. Dette er sket ved udvidet råd og vejledning i forhold til økonomi samt af ydelser som boligsikring, friplads m.m.

Projektet har haft den gode effekt, at borgere, der ikke har været trygge ved at gå til "kommunen" med deres problemstillinger, er kommet i Kulturhuset hvor akutrådgiveren også fungerer som vejviser i det kommunale system og oftest bringer en sag/borger videre til eksempelvis familiecenter, pension eller so-

cialcenter. Mange af disse borgere eller deres omgangskreds henvender sig nu direkte i Borgerservice, idet de har konstateret, at Rådhuset ikke er noget man skal frygte – men at man derimod får hjælp. Endvidere har projektet givet mange borgere kendskab til både kommunens og lokalsamfundets mange tilbud, ligesom især unge har lært noget om budget og PBS og betaling af husleje først.

Projektet er finansieret gennem ½ råd- og vejlederstilling fra Borgerservice og ½ stilling fra helhedsplan (Landsbyggefonden) og vil, hvis der ikke findes ny finansiering, ophøre i forbindelse helhedsplanen 1/8-17.

Fra 2015 gav Byrådet ekstra bevilling på kr. 150.000 til ekstra timer i.f.m. råd og vejledning til øvrige boligforeninger, der ligeledes afværgede nogle udsættelser i starten. Samarbejdet er dog fra efteråret 2016 sat på stand by, da en boligforening ikke mere ville bevilge timer til deltagelse af inkassomedarbejder. I foråret 2017 genoptages dialog om igangsætning af projekt på andet niveau.

Center for Børn og Forebyggelse (CBF)

Hele det lovgrundlag, som Center for Børn og Forebyggelse arbejder ud fra, tager afsæt i tanken om at forebygge effekten af den sociale baggrund hos børn og unge (udsatte børn og unge) og/eller forebygge effekten af barnets eller den unges funktionsnedsættelser/handicap. Det gælder således i forhold til at højne det faglige niveau i folkeskolen, skabe bedre mulighed for at tage en ungdomsuddannelse samt den videre uddannelse, og i forhold til at forbedre mulighederne for at blive selvforsørgende gennem egen beskæftigelse.

Bestemmelserne i Folkeskoleloven og STU-lovgivningen har et direkte fokus på mål 1 til 3, mens bestemmelserne i den sociale lovgivning og sundhedslovgivningen har dette som mere indirekte målsætninger.

Fundamentet for CBF's virksomhed er således fundamentalt styret mod alle 10 målsætninger. Selvom nogle af målsætningerne i de 10 mål er rettet mod voksnes vanskeligheder, er arbejdsområdet for CBF at forsøge at forebygge, at børnene og de unge bliver voksne og får den type af vanskeligheder, som der er fokus på i de 10 målsætninger

Nedenstående er en specificeret liste over de opgaver, som CBF løser indenfor rammen af de forskellige lovgivninger, som centeret administrerer i relation til 3 målsætninger. Det er de 3 målsætninger, hvor effekten af centerets opgaver er mest direkte.

Mål 1 "Udsatte børn og unges faglige niveau i folkeskolen skal forbedres"

- Pædagogisk Psykologisk Vurderinger (PPV)
- Udredninger (psykologiske, tale-/sprog, motoriske m.m.) – Ofte tværfaglige udredninger
- Henvisning til psykiatriske eller andre lægefaglige udredninger
- Iværksættelse og opfølgning på specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand
- Pædagogisk og psykologisk konsultation v/psykologer, tale-/hørekonsulenter og andre skolekonsulenter
- Cool Kids (Angstprogram)
- Særlig skolekonsulent for anbragte børn
- Specialundervisningskonsulent
- Gruppeforløb i klasser
- Særlig udskolingskonsulent
- Supervision og uddannelse til lærere
- Forældrekurser for forældre til børn med autisme og ADHD
- Skilsmissegrupper
- Åben Rådgivning til unge
- Iværksættelse af støtte-/kontaktperson
- Iværksættelse af Familiebehandling
- Iværksættelse af aflastningsordning og anbringelser

Listen er ikke udtømmende, men kan udspecificeres/suppleres i forhold til ønskede kriterier for deltageringsgrad.

Status januar 2017:

Særligt fokus lige nu (januar 2017): Fra januar 2017 iværksættes en øget indsats i forhold til elever med skolefravær. Der er ansat en familierådgiver og en psykolog, som sammen skal understøtte indsatsen i forhold til elever, som af forskellige årsager har vanskeligt ved at møde stabilt i skolen. Skolerne og fagpersoner i CBF arbejdet i forvejen med denne problemstilling på forskellig vis. Opgaven for den nye funktion er at skabe øget helhed i indsatsen for elever med højt skolefravær og være behjælpelig med at forebygge udviklingen af skolevægring.

Fokus på skolevægring er vigtigt, da elever med højt fravær fra skolen, har forringet mulighed for at udnytte deres skolefaglige potentiale.

Mål 2 "Flere unge skal gennemføre ungdomsuddannelse"

- Særlig konsulent for udskolings elever med særlige behov
- Særlig konsulent til opfølgning af skoletilbud til anbragte børn og unge
- Åben Rådgivning til unge mellem 14-24 år
- Tæt opfølgning på specialundervisning
- Iværksættelse af STU

De nævnte er meget direkte ift. målet, mens alle indsatser under Mål 1 understøtter dette. Listen er ikke nødvendigvis udtømmende afhængig af kriterier for detaljeringsgrad.

Status januar 2017:

Særligt fokus lige nu (januar 2017): Det er konstateret, at anbragte børn og unge i langt mindre grad end hjemmeboende bliver i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller anden uddannelse. Ishøj kommune har tilmeldt sig programmet "Lær for Livet" i samarbejde med Egmont-fonden. Der er tale om intensiv indsats i de første år med bl.a. en "summercamp", hvor der er fokus på at indhente det faglige niveau. Børnene/de unge får endvidere en tilknyttet en mentor henover en 6-årig periode, som skal hjælpe dem med lektierne i hverdagen. Ishøj havde 2 af sted i dette forløb i 2016, mens det forventes, at der bliver 3-4 børn i 2017. Det præcise antal er dog pt. uafklaret.

Mål 3 "Flere personer med handicap skal i uddannelse og beskæftigelse"

- Særlig konsulent for udskolings elever med særlige behov
- Pædagogisk Psykologisk Vurderinger (PPV)
- Andre udredninger af vanskeligheder
- Iværksættelse og opfølgning på specialundervisning
- Pædagogisk og psykologisk konsultation v/psykologer, tale-/hørekonsulenter og andre skolekonsulenter
- Iværksættelse af STU

De nævnte er meget direkte ift. målet, mens alle indsatser under Mål 1 understøtter dette. Listen er ikke nødvendigvis udtømmende afhængig af kriterier for detaljeringsgrad.

Status januar 2017:

Særligt fokus lige nu (januar 2017): Det konstateres for øjeblikket, at der er en forventet stigning i antal af unge, som kunne være målgruppen for STU. Udgangspunktet er, at STU-uddannelsen er et alternativ til ordinær ungdomsuddannelse, og at forventningen er, at den unge ikke på noget tidspunkt vil kunne tage en ungdomsuddannelse. Der er aktuelt erfaringer for, at STU-uddannelserne i nogle tilfælde er blevet et relevant skridt for den unge til at kunne overgå til ordinær uddannelse (evt. med støtte). Det undersøges lige nu, hvorvidt der mangler ordninger for de unge, som ikke vil kunne magte en ordinær ungdomsuddannelse, men med den rette indsats vil kunne overgå til dette på et senere tidspunkt. STU bør fortsat være reserveret til unge med massive funktionsnedsættelser uden udsigt til ordinær uddannelse og beskæftigelse.

Center for Ældre og Rehabilitering

Mål 10 "Flere uden for arbejdsfællesskabet skal deltage i den frivillige indsats"

Nedenfor skitseres Ishøj Kommunes indsatser, der understøtter regeringens mål om at flere uden for arbejdsfællesskabet skal deltage i den frivillige indsats:

- Unges sociale entreprenørskab:** Et nyt koncept, som øger Ishøjs unges mulighed for at være frivillig aktiv. Omkring 20 unge har været involveret siden projektets opstart i foråret 2016.
 - Aktiviteterne i Unges sociale entreprenørskab er fortsat i gang og under udvikling.
- Ishøj i børnehøjde:** Et forældre-netværk, der har fokus på at gøre det nemmere at tage aktivt del i det lokale fællesskab omkring børnefamilier i Ishøj. Omkring 60 forældre har det sidste år bidraget på frivillig basis, herunder formodes ca. en 3. del at være udenfor arbejdsmarkedet. Herudover forventes mindst 20 familier, hvor forældre er udenfor arbejdsmarkedet deltager frivilligt på cikus campen på Bredekærgård til sommer.
 - Der er nu oprettet en forening "Børn i Ishøj", som har 104 medlemmer fordelt på 29 familier. Foreningen støtter op om aktiviteter for børn i Ishøj. Det gælder bl.a. Cirkus og Søndagshygge på Bredekærgård. På sigt gælder det også UngeNet, som skal støtte op om udsatte børn og unge i samarbejde med Dansk Folkehjælp.
- Ældres Netværk** arbejder for at bryde ensomhed blandt ældre, her er mellem 40 og 50 personer uden for arbejdsmarkedet aktive på frivillig basis.

Status januar 2017:
Ældres Netværk arbejder fortsat for at bekæmpe ensomhed blandt ældre. Det sker bl.a. gennem fire spisecaféer, sorg- og livsmodsgrupper samt et kommende samarbejde med Dansk Folkehjælp omkring SeniorNet.
- Vores Ishøj hjemmeside/facebook** er 5- 10 frivillige udenfor arbejdsmarkedet er aktive på frivillig basis.

Status januar 2017:
De involverede frivillige har rollen som administratorer for facebookgruppen.
- Navigator**, som hjælper folk med at navigere rundt i det offentlige system. Her er 12 navigatører.

Status januar 2017:
Navigator Ishøj har nu 13 navigatører og hjælper eller har hjulpet 26 mennesker fra Ishøj. Navigator får fortsat mange henvendelser både fra mennesker med behov for hjælp og fra mennesker, som har overskud til at hjælpe.
- Fællesspisning:** Ud af de 70 deltager der aktiv bidrag til multikulturelt sammenskudsgilde formodes det at ca. 50 % var udenfor arbejdsmarkedet.

Status januar 2017:
Der afholdes fællesspisning en gang om måneden, hvor 30-40 deltager. 2/3 af disse mennesker er udenfor arbejdsmarkedet.

7. **Overskudscafe for hjemløse og socialt udsatte.** Indtil videre er der fire, der hjælper til på frivilligt basis.

Status januar 2017:

Der er nu fem faste frivillige hjælpere i caféen. Derudover hjælper brugerne af caféen ligeledes til.

Herudover har foreninger og boligselskaber mange aktiviteter, hvor folk udenfor arbejdsmarkedet bidrager på frivillig basis